

Література

1. Блауберг И.В., Юдин Э.Г. Становление и сущность системного подхода. – М.: Наука, 1973. – 270 с.
2. Вишневецький О.І. На тернистому шляху до себе// Рідна школа. – 1995, № 5. – С. 12.
3. Дзундза А.І. К вопросу о межпредметных связях курса// Дискретная математика: Матер. Всеукраїнської конф. Алгебраїчні методи дискретної математики. – Луганськ. – 2002.
4. Дзундза А.І. Культура споживання: Навч.-метод. пос. – Донецьк: Норд Комп'ютер, 2001. – 198 с.
5. Дзундза А.І. Корпоративна культура: Навч.-метод. пос. – Донецьк: Норд Комп'ютер, 2003. – 172 с.
6. Дзундза А.І. Формування системи загально-дидактичних і спеціальних розумових операцій як умова розвитку соціоекономічного мислення студентів ВНЗ// Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: Зб. наук. пр. – Київ-Запоріжжя. – 2003, вип. 26. – С. 263-271.
7. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. – М.: Просвещение, 1989. – 206 с.
8. Камишанченко О.М. Зміст шкільної економічної освіти// Напрями наукових досліджень кафедри педагогіки: Зб. наук. праць/ За ред. В.І. Лозової. – Харків: ХДПУ, 1997. – С. 134-137.
9. Концепція базової математичної освіти в Україні. – К.: МО України, Ін-т системних досліджень освіти. – 1993. – 31 с.
10. Лозова В.І. Цілісний підхід до формування пізнавальної активності школярів/ Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-е вид., доп. – Харків: Вид-во "ОВС", 2000. – 164 с.
11. Лозова В.І., Золотухіна С.Т., Гриньова В.М. проблема активізації пізнавальної діяльності студентів при вивченні психолого-педагогічних дисциплін// Вища і середня педагогічна освіта: Республ. наук.-метод. зб. – К.: Вища шк. – 1989, вип. 14. – С. 63-68.
12. Прокопенко І.Ф., Євдокімов В.І. Педагогічна технологія. Навч. пос. – Харків: Основа, 1995. – 374 с.
13. Психологія. Сб. Под ред. Ковалева А.Г., Степанова А.А. Шабалина С.Н. – М.: Просвещение, 1966. – 451 с.
14. Соколова Г.Н. Экономическая социология. – Мн.: Выш. шк., 1998. – 368 с.
15. Payne J., Bettman J., Johnson E. Adaptive strategy selection in decision making// Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, Cognition. – 1988. – V.14, № 3. – P. 534-552.

УДК 630*5

Доц. М.П. Горошко, канд. с.-г. наук;
літ. редактор В.В. Дудок – НЛТУ України, м. Львів

АНДРІЙ П'ЯСЕЦЬКИЙ – НАУКОВЕЦЬ І ГРОМАДЯНИН (ДО 65-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ ЗАГИБЕЛІ)

Описано життєвий шлях і проаналізовано науковий доробок визначного українського лісівника Андрія П'ясецького (1909-1942). Висвітлено основні напрямки його досліджень, вказано на доцільність вшанування його імені на найвищому державному рівні.

Assoc. prof. M.P. Horoshko; literary editor V.V. Dudok – NUFWT of Ukraine, L'viv

Andriy Pjasetsky – scientific and citizen (to 65-years from the day of death)

This article consider course of life and analysed the research activities of famous ukrainian silviculturist Andriy Pjasetsky (1909-1942). It is describe main directions of research, show in necessity of perpetuation his name on highest state level.

Імені Андрія П'ясецького, проскриповане за радянських часів, досі не пошановано належно в Україні. Учений, політичний та громадський діяч, міністр лісів в уряді Ярослава Стецька, він загинув від фашистської кулі у 33-річному віці після виснажливого кількомісячного ув'язнення. Видана того ж

року у двадцяти п'яти примірниках без дозволу німецької цензури його праця "Про побудування і біологічний розвиток ряду типів українського лісу", яка і в наш час не втратила своєї наукової вартості, стала раритетом. З огляду на ці обставини доцільно вести розповідь про наукову діяльність ученого в контексті всієї його біографії [1].

Андрій П'ясецький народився 27 серпня 1909 р. у галицькому селі Реклинець біля Великих Мостів і був наймолодшим серед п'яти дітей у родині місцевого пароха отця Лева та Софії з роду Подолинських. Той факт, що старший брат Володимир був хорунжим УГА і загинув 1919 р. у бою з польськими окупантами під Жовквою, вплинув на становлення поглядів Андрія. Вже під час навчання у Львівській державній українській гімназії вступає до молодіжної скаутської організації "Пласт", що, як відомо, ставила за мету виховання юнацтва здоровим та високоморальним, ревно плекала у вихованців релігійну та патріотичну свідомість.

Під проводом наставників молодь організовувала свої курені, влаштовувала табори, мандрівки, займалась спортом, творила власні економічні організації. "Ми будували націю так, як будується докладну мініатюру якоїсь машини, щоб знати, як вона має виглядати у великому масштабі. І ми збудували несогірший модель, який добре функціонував", – згадував засновник "Пласту", педагог тієї ж гімназії, у якій навчався Андрій, – Олександр Тисовський.

Усі, хто особисто знав Андрія П'ясецького, стверджують, що ліс він любив з раннього дитинства. Тож не дивно, що при вступі до "Пласту" його вибір припав на курінь "Лісових чортів". До того ж старші брати – рідний Юрій та двоюрідний Петро – на той час уже були членами куреня. Не маючи особливих фізичних задатків, будучи близькозорим від народження, Дусько (так називали Андрія вдома, таке ж прізвище залишилось у нього і в курені) не пропускав нагоди, щоб побувати у літньому пластунському таборі на горі Сокіл, біля Підлютого. Сповнене пригод життя серед лісу, ночівлі у наметах гартували молодь.

Зранку усіх будить голос сурми. Як звичайно, руханка, вмивання у потоці, вранішня молитва. Підняття національного прапора. У кожного – чисті черевики, короткі штанці, зашпелена на усі гудзики сорочка, на шиї – хустина з вузлом на кінці: ще рано, ще ніхто не встиг зробити доброї справи, то ж не сміє розв'язати. А по сніданні – захоплюючі ігри. Особливо любили "лісові чорти" мандрувати Карпатами. Під орудою вчителя з Яворова Івана Чмоли, вони вирушали в похід через гори до Микуличина, коло Ворохти. Йдучи по 30-40 кілометрів на день, за кілька діб лишивши позаду Ігровище, Сивулю, Горган, Дубошанку, Туру, юнаки досягли мети...

У 1927 р., по закінченні гімназії, Андрій П'ясецький стає студентом рільничо-лісового факультету Львівської політехніки. Навчання давалось легко.

Такі авторитети, як професори Дезидерій Шимкевич та Шимон В'єрдак, викладали ботанічні науки, професор Францішек Кржисік читав лекції з винознавства.

За наукою не забував і про "Пласт". 22 червня 1929 р. відбувся збір куреня з нагоди посвячення прапора. П'ятдесят три старші пластуни, звернувши погляди в бік курінного чорно-золоточервоного знамена, співали гімн, слова якого написав Андрій:

Прапоре наш! Багато впаде в бою,
Багато згине в тюрмах, засланнях,
Та всім їм перед смертю їх страшною
З'явися ти в останніх ясних снах.

Готові до самопожертви за волю народу, юнаки були свідомі того, які випробування їх чекають... Уже через рік буде вбитий під час бойової акції Української військової організації її член Гриць Пісоцький. Це дасть привід польській владі розпустити, чи як тоді казали, розв'язати "Пласт". До Берези Картузької потрапить поет, член екзекутиви ОУН – Богдан Кравців. Виїхавши з батьками на Велику Україну, Тарас Крушельницький буде розстріляний у Києві в 1934 р. 1944-го р. у янівських лісах як воїн УПА загине двоюрідний брат А.П'ясецького – доктор права Роман Мармаш. Близький Андріїв товариш – архітектор Ігор Старосольський помре рано, виснажений ув'язненнями у радянських концтаборах. 1950-го року зложить голову в нерівному бою з енкаведистами головний командир УПА Роман Шухевич... Розкидає лиха доля "лісових чортів" по світу, і лише двом з них – інженеру Юліану Воробкевичу та професору медицини Степану Коржинському поталанить, доживши до сивин, дочекатись відродження "Пласту" у Львові...

У серпні 1929 р. Андрій разом зі своїм куренем вирушив у подорож на Поділля. Коло Золотого Більча, що неподалік від Медоборів, оглядаючи цікаві з геологічного погляду печери, зустрів археолога Олега Кандибу¹. Залишившись тут на кілька днів, допоміг йому проводити розкопки печерного поселення початку мідної доби.

І знову навчання. У 1933 р., захистивши дипломну роботу на тему "Охорона лімби (кедра) в Горганах", 25-річний А.П'ясецький отримує диплом інженера-лісівника. Сповнений молодечої енергії, він організовує технічне лісове бюро "Сільва", яке займалось веденням лісового господарства у приватних лісах на договірній основі. Новопостале бюро було однією з ланок у мережі господарських українських організацій, як-то "Маслосоюз", "Сільський господар" та ін., які під гаслом "Свій до свого по своє" в сукупності повинні були становити альтернативу окупаційній економіці. Постійними замовниками "Сільви" були Греко-католицька консисторія, яка володіла великими масивами лісів (тільки в Горганах їх площа сягала 75 тисяч гектарів) та Земельний Банк Гіпотетичний – теж багатий лісовласник. У виконанні договірної тематики П'ясецький як керівник опирається на глибокий лісівничий аналіз та дослідне лісівництво. Місяцями перебуває в Заланові, біля Рогатина, у банківських лісах.

¹ Олег Кандиба (Ольжич) – археолог, поет, син Олександра Олеся, член мельниківського проводу ОУН, замордований фашистами у концтаборі "Заксенхаузен"

Колоніальне розграбування карпатських лісів не могло не бентежити його. Мандруючи горами, з болем дивився, як катастрофічно рідіють лісостани, як довгі потяги, вантажені першокласною деревиною, котяться на захід. В околиці Ямного, де від гірських пралісів уже не було і сліду, підприємці рубали, залишаючи по смереці на моргові. "Тепер ніхто не заблукає, – сумно жартували тут, – бо коли хтось стає на одному краю лісу, то бачить крізь нього, як крізь діряве сито". Виношуючи ідею створення на території греко-католицьких лісів у Горганах кедрового заповідника, П'ясецький писав: "Він повинен зайняти найбільш дике і прегарне у своїй первісній красі гніздо Горганських гір: Грофу, Канусяк, Паренки й Попадю. Чудові смерекові й кедрові ліси, буйні полонини, непрохідні гущавини желепу і лелечу, бистрі потоки й скелясті верхи, багатство квітів, розмаїття птаства і звірини разом творять тут дивовижну гармонію".

У 1934 р. під егідою фізіографічної комісії НТШ, яку очолював Микола Мельник, заповідник вдалось заснувати.

Митрополит Андрей з розумінням ставився до ініціатив молодого лісівника, трирічна праця якого була настільки вдалою, що стала імпульсом до об'єднання всіх дрібних нерентових ерекційних лісів в одне господарство. Зберігся документ, підписаний А. Шептицьким, у якому стверджувалось, що "Андрій П'ясецький є інспектором церковних лісів Львівської архієпархії і має право виконувати всі дії, пов'язані з керуванням, вирубуванням, продажем, завантаженням деревини на залізничних станціях, планами, культурами та іншими господарськими справами в цих лісах".

Не припиняє Андрій участі і в роботі підпільного "Пласту". У помешканні, яке винаймав з братом Юрієм, часто сходились члени куреня. Одружується він також з пластункою, донькою відомого українського адвоката – Марією Федусевич, яка повернулася з Парижа, де студіювала французьку філологію. У довоєнній періодиці, зокрема у часописах "Вогні", "Дороги", "Гей-гу, гей-га", "Неділя" та інших можна натрапити на нариси, статті, поезії, підписані псевдонімом "Дусько" або криптонімом "Д.". Так підписувався А.П'ясецький, лише зрідка ставлячи під публікаціями власне прізвище.

Вибухнула польсько-німецька війна... Андрій, не чекаючи, яким чином розгортатимуться політичні події далі, на базі Дирекції державних лісів, яка була знаряддям польської колоніальної політики, організовує в часи безвладдя Лісосировинний трест і, прибравши до своїх рук управління лісами краю, звільняє з посад старі скорумповані кадри, ставлячи на їх місце людей чесних та патріотично настроєних. З приходом радянської влади посаду довелося покинути.

Прагнучи зайнятися науковою роботою, влаштовується на працю у політехнічний інститут. Того ж таки 1940 р. отримує звання доцента кафедри лісової ботаніки. Розпочинає працю над дослідженням лісової типології, проблеми якої для умов Західної України були цілковито не розроблені. Його увагу привертає Розточчя, унікальна природа якого з лісівничої, ботанічної та зоологічної точок зору є неповторна. Тут, на Головному Європейському вододілі, відбувається нашарування різних природно-кліматичних зон, тут бере початок

багато річок, є високодебетні джерела. В місцевих лісостанах, які мають ознаки пралісів, трапляються валуни та морени – сліди великого зледеніння. Спостерігається навіть таке рідкісне явище, як спільне зростання сосни і бука.

Андрій організовує в Янові Лісову науково-дослідну станцію, закладає на Розточчі пробні площі. Він приходить до висновку, що дослідити динамічні закономірності між лісорослинними асоціаціями, а також основні біологічні процеси в них можна "при безпосередній сполуці дослідних ділянок між собою". Йому поталанило відшукати унікальну ділянку лісостану, де впродовж 1050 м утворився цілий комплекс типів лісу за зростанням багатства ґрунту та поменшенням вологості, тобто "трофогігrogenний" – від убогого мокрого бору через складні шпильково-листяні змішані асоціації (субори, сугрудки) аж до листяного лісу – грудку. Тут П'ясецький починає закладати типологічний профіль. Цьому, класичному нині експерименту, передують глибоке вивчення розвитку лісової типології в Європі. Знайомиться з працями фінських учених А. Каяндера і А. Аальтонена, польських Й. Печеського і В. Понтовського, російських Г. Морозова та В. Сукачова, українських Є. Олексіва, П. Погребняка, Д. Воробйова та ін.

Визнає слушність П.С. Погребняка, який при розробці едафічної сітки не користувався підходом Сукачова і Каяндера. Останні головним чинником визначення типу лісу вважали рослинність і давали назву типу за головною деревною породою та рослиною-едафікатором. Така типологія, цілком придатна для умов Півночі, не надавалась для України, де ґрунти як за багатством, так і за зволоженістю, дуже різноманітні в різних регіонах, де різняться і кліматичні умови, а в результаті людської діяльності з'явилося багато похідних деревостанів.

У 1940 р. Андрій їде в наукове відрядження до Києва, щоб особисто познайомитися з фундатором української типологічної школи Петром Степановичем Погребняком, має з ним плідну розмову. Інтенсивна наукова діяльність Андрія П'ясецького у 1940-41 рр. була не лише глибокою, а й різнобічною. Він видав 1940 р. працю "Про українську лісову типологію", впроваджує передові підходи до класифікації лісів у навчальну практику. Перед війною, 1941 р., вийшов друком його "Загальний нарис природної історичної районізації лісів західних областей УРСР". 20 лютого 1941 р. захищає кандидатську дисертацію на тему "Карпатський кедр, його охорона і кедрові заповідники".

І знову війна. НКВС заарештовує вченого і ув'язнює у львівських Бригідках – в'язниці, перетвореній більшовиками у фабрику смерті. Андрій був одним з тих кількох чи кільканадцяти в'язнів, які дочекалися приходу німців живими.

30 червня 1941 р. у Львові відбулись Українські національні збори, які проголосили відновлення Української самостійної держави на чолі з Ярославом Стецьком. Головував на зборах Юрій Полянський – колишній сотник УГА, який у трагічному 1919 р., прикриваючи артилерійським вогнем з Високого Замку відступ січового стрілецтва, останнім зі своєю сотнею покидав Львів. А.П'ясецького віддавна єднали з Ю. Полянським наукові інтереси. Професор геології (колишній викладач Українського таємного університету),

працівник природничого музею НТШ, він давав Андрієві "цінні поради та вказівки", за що той не забув висловити йому серед інших подяку в останній науковій праці... А.П'ясецький погодився обійняти пост міністра лісів в уряді Я. Стецька, оскільки не вагався щодо чистоти помислів ініціаторів його створення. (Тестя, Ю. Федусевича, до речі, було призначено міністром справедливості).

Як і слід було чекати, фашисти не визнали уряду, оголосивши через два тижні про його розпуск. Одна за одною накочуються репресії. 15 вересня 1941 р. гестапівці заарештовують 300 членів ОУН, серед них Я. Стецька та С. Бандеру, розстрілюють 15 керівних діячів цієї організації. У директиві оперативної команди Ц/5 поліції безпеки та СД за № 12/41 від 25 листопада 1941 р. з грифом "Секретно, державної ваги" говорилося: "Всі активісти бандерівського руху повинні негайно заарештовуватись і після допиту мають бути без шуму ліквідовані під виглядом грабіжників".

У тяжких умовах чергової окупації А.П'ясецький організовує Український лісовий науково-дослідний інститут, згуртовуючи навколо себе талановитих науковців. Сам же не полишає праці на Янівській дослідній станції. Лісники Юрко Якимів та Степан Параняк, а також студенти політехніки допомагають йому проводити контрольні заміри на закладеному профілі. Зимовими ночами ходять заміряти товщину снігового покриву, копають вглиб до метра замерзлий ґрунт. На дослідній ділянці було зроблено перелік 2599 дерев, а в 650 з них заміряно висоти, зрубано і проаналізовано 85 модельних дерев. Усі польові матеріали були детально опрацьовані дендрометричними методами. Проведено глибокий геоботанічний, гідрологічний та геоморфологічний аналізи.

У результаті виконаного експерименту А.П'ясецький підтвердив логічність класифікації П.С. Погребняка в дійсному профілі місцевиростання. Порівняння екологічних ареалів рослин на профілі з ареалами на схемі Погребняка показує їх схожість і відмінності. Петро Степанович ареалу бука не подає, бо на Східній Україні він представлений тільки островами. А.П'ясецький визначає його місце, говорить про необхідність уточнення ізобонітетних ліній, наведених Погребняком. Він також підходить впритул до кількісної екології рослин, у той час, коли вона ще формувалась. Незалежно від Д.В. Воробйова зумів спостерегти варіанти типів лісу.

Таких висновків можна дійти, прочитавши згаданий на початку публікації трактат "Про побудування і біологічний розвиток ряду типів українського лісу", виданий у природознавчій секції НТШ, який вченому довелося завершувати за вельми складних обставин.

Справа в тому, що після призначення надлісничим Янівського лісництва, площа якого становила 14 тисяч гектарів, П'ясецький, вже вкотре, виявив тверду громадянську позицію. За наказом керівника лісів форстмайстра Ганса Барта, який прибув з Кракова, це дослідне лісництво було перетворене в звичайне надлісництво. Плани рубань у другому півріччі 1941 р. доведено до 24 тисяч кубометрів – для цього треба знищити весь цінний ліс! Андрій їде до Кракова, де у головному управлінні лісів працював професор Мантель, визначний учений, аргументовано доводить йому, що знищення лісів на територіях Головного Європейського вододілу загрожує екологічною катастрофою.

Мантель домагається того, що янівські ліси визнаються науковим об'єктом, підпорядкованим лише йому.

Повернувшись додому, Андрій передчуває близьку біду і використовує кожну хвилину для остаточного завершення своєї наукової праці, про яку акад. Погребняк у повоєнній листі до дружини П'ясецького Марії висловиться так: "...чудова книжка, повна глибоких свіжих ідей, книга написана дозрілим талановитим вченим".

Розлючений неочікуваним поворотом подій, Барт доносить в гестапо, що П'ясецький не виконує його наказів. 8 січня 1942 р. у Страдчі Андрія заарештовують. Вів у гестапо справу приятель Барта – Освальд Мюллер, свідчили надлісничий Адомовіч та лісничий Загайчевський, яких Андрій у 1939 р. прогнав зі служби в Дирекції лісів.

Жодні втручання не допомогли. Представникові Українського комітету Паньківському начальник гестапо Ставіскі заявив, що "навіть, коли б слідство виявило, що П'ясецький не саботував свідомо, сам факт, що він наважився входити в суперечку з німцем, заслуговує карі". Навіть Ментелеві, який на прохання Марії приїхав із Кракова і особисто хотів домогтися правди, було відмовлено.

Під час ув'язнення в тюрмі на Лонського Андрій П'ясецький добровільно зголосився допомагати хворим на тиф в'язням як санітар і сам переніс цю тяжку недугу. Не пропадала надія на визволення. Однак у відповідь на вбивство українськими підпільниками М. Сендеги – офіцера німецької поліції, фашисти розстрілюють в Галичині 100 закладників, зокрема 28 в'язнів, серед яких був і А. П'ясецький, – у Львові. 25 листопада 1942 р. на схилі Кортумової гори за Янівським цвинтарем, куди він не раз із друзями-пластунами ходив віддавати шану стрілецьким могилам, біля дороги, якою їздив у Розточанські ліси, обірвалося його життя.

Природний талант, великий гуманізм і наполеглива праця виводили його у видатні вчені. Не судилося. Вірний хранитель лісу, якого так бракує Україні сьогодні, він не поступився загальнолюдською мораллю. Наукові напрацювання А. П'ясецького знайшли своє продовження [2-15].

Зважаючи на вагомий внесок у процес державотворення, непересічність наукового доробку та особисту мужність у справі збереження лісів Головного Європейського вододілу вважаємо за доцільне клопотати про присвоєння Андрієві П'ясецькому найвищої державної нагороди та відзначення сотих роковин від дня його народження у 2009 р. під егідою ЮНЕСКО.

Література

1. **Горошко М.П., Дудок В.В.** Лицар Українського лісу// Аксіоми для нащадків: Українські імена у світовій науці. – Львівська істор.-просвіт. організ. "Меморіал", 1992. – С. 520-532.
2. **Горошко М.П., Хомюк П.Г.** Оцінка показників деревостанів на типологічному профілі А.П'ясецького: біометричний аспект// Український ліс. – 1994, № 3. – С. 12-13.
3. **Горошко М.П., Хомюк П.Г.** Динаміка і зміна типів лісу (на прикладі типологічного профілю А.П'ясецького)// Український ліс. – 1994, № 4. – С. 25-28.
4. **Горошко М.П., Хомюк П.Г.** Біометрична оцінка деяких показників деревостанів// Матер. 46-ї наук.-техн. конф. УкрДЛТУ. – Львів: УкрДЛТУ. – 1994, 12-19 квітня. – Львів, 1994. – С. 59-60.
5. **Горошко М.П., Хомюк П.Г.** Короткий аналіз динамічних тенденцій деревостанів типологічного профілю А.П'ясецького// Матер. Погребняківських читань (третіх). – 1994, 15-16 грудня. – Львів: УкрДЛТУ, 1995. – С. 75-78.

6. Хомюк П.Г. Особливості динаміки букових елементів лісу на типологічному профілі А.П'ясецького// Матер. Погребняківських читань (третіх). – Львів: УкрДЛТУ. – 1995, 15-16 грудня. – С. 79.

7. Горошко М.П., Хомюк П.Г. Типологічні зміни на профілі А.П'ясецького// Наук. вісник УкрДЛТУ: Зб. наук. праць. – Львів: УкрДЛТУ. – 1995, вип. 3.1. – С. 41-45.

8. Горошко М.П., Дудок В.В., Хомюк П.Г. Профіль типів лісу А.П'ясецького. Буклет. – Львів: УкрДЛТУ, 1995. – 6 с.

9. Хомюк П.Г. Динаміка типів лісу та морфолого-таксаційна структура деревостанів типологічного профілю А.П'ясецького: Дис. ... канд. с.-г. наук. – Львів: УкрДЛТУ, 1995. – 257 с.

10. Хомюк П.Г. Залежність таксаційної будови деревостанів типологічного профілю А.П'ясецького від лісорослинних умов// Наук. вісник УкрДЛТУ: Проблеми та перспективи розвитку лісового господарства. – Львів: УкрДЛТУ. – 1998, вип. 9.2. – С. 165-168.

11. Горошко М.П., Хомюк П.Г. Вклад А.П'ясецького у природничо-заповідну справу, розвиток вчення про типологію лісу і дендрометрію на теренах Заходу України (до 90-річчя від дня народження)// Проблеми та перспективи розвитку лісівничої освіти, науки та виробництва: Тези міжнар. наук.-практ. конф. – Львів: УкрДЛТУ. – 1999, 14-16 квітня. – С. 37-39.

12. Горошко М.П., Хомюк П.Г. Внесок А.П'ясецького у розвиток лісотипологічної ідеї акад. П.С. Погребняка// Наук. вісник НАУ: Зб. наук. праць. – К.: НАУ. – 2000, вип. 27. – Лісівництво. – С. 64-68.

13. Хомюк П.Г., Мельник М.М. Особливості динаміки таксаційних показників деревостанів на профілі А.П'ясецького у різних типах лісу// Ведення лісового, мисливського і садово-паркового господарства та охорона довкілля: Матер. 55-ї наук.-техн. конф. студ. та асп. УкрДЛТУ. – Львів: УкрДЛТУ. – 2003, 9-11 квітня. – С. 65-72.

14. Хомюк П.Г. Особливості відпаду дерев на профілі типів лісу А.П'ясецького за період з 1992 по 2002 роки// Наук. вісник УкрДЛТУ: Зб. наук. праць. – Львів: УкрДЛТУ. – 2005, вип. 15.1. – С. 14-20.

15. Горошко М.П., Хомюк П.Г. Значення типологічного профілю А.П'ясецького для моніторингу лісових насаджень природного заповідника "Розточчя"// Наук. вісник НЛТУ України: Зб. наук.-техн. праць. – Львів: НЛТУУ. – 2005, вип. 15.5. – С. 9-13.